

KONKURENTSIAMET

Tarbimise juhtimine

Karin Lehtmets

Energiaturgude osakond

Konkurentsiamet

01.10.2020

Konsultatsiooni kokkuvõte

- Kirjalikku tagasisidet andis 9 turuosalist, 5 mitte hetkel aktiivselt Eestis tegutsevat.
- Agregaatoreid 4, Bilansihaldureid 3, TSO ja börs.
- Arvamused vastandlikud. Vajavad veel põhjalikumad analüüsi ennem kui saab lõpliku kontseptsioonidokumendi kokku.
- Dokumenti on vaja täiendada ja ka põhimõttelisi muudatusi lisada.

Põhilised konsultatsioonil välja toodud probleemid: Turumudel

- Agregatorid soovivad turumudelit III (nn uncorrected mudel). Vastuolu EBGL artikliga 49 reguleerimisturu osas ei peeta põhjendatuks ja soovitatakse põhjalikumat õiguslikku analüüsi, tundub, et osades riikides antud vastuolu ei nähta.
- Turumudel II on aktsepteeritav BH-dele ja ka osadele AGR-le, kuid arvesse tuleb võtta järgnevad asjaolud:
 - Tarbimiskaja peaks kasutama kui ta loob väärtust.
 - Turumudeli II kasutamisel on võtmeküsimus kompensatsioonis, nii selle suuruses kui selle maksjas.

Põhilised konsultatsioonil välja toodud probleemid: Kompensatsioon

Agregerimisest tekkiva kaudse sotsiaalmajandusliku kasu eest peavad agregatorile kompensatsiooni maksuma kas:

- otsesed kasusaajad
- sotsialiseeritud ressurssidest
- **Mitte konkreetne BH üksi kelle portfelist agregeeriti**

Võimalikud pakkumised: sotsiaalmajandusliku kasu kompensatsioon mingis osas

- a) tariifist (kõik tarbijad saavad kasu madalamatelt elektri hindadelt)
- b) Pro-rata alusel kõigilt elektrimüüjatelt (madalamad hinnad toovad kasu el.müüjatele)

Oluline et selgitataks välja sotsiaalmajanduslik kasu (siinjuures võivad appi tulla turuoperaatorid), mille eest agregator ei pea kompensatsiooni maksuma ja seda ei panda ainult ühe konkreetse el müüja kanda kelle portfelist agregeerimine toimus.

Ajutine referentshinna mudel

- AGR ei näe turgu kui peavad kompenseerima spot hinnaga ja leiavad, et see on CEP lähenemisega vastuolus, luues turubarjääri.
- BH-d näevad et ainuke võimalus on saada kompenseeritud spot hinnaga.
- Variant 2 (mis soodustas agregeerimist keskmisest kõrgemate hindade korral) langeb ära.
- Variant 1 (spot hind) tuleb mõelda kas on võimalik ka ajutise lahenduse korral luua lähenemine kus BH-te kompensatsioon ei tule ainult agregatorilt vaid mingil kombineeritud kujul.

Muud probleemid

BHd näevad, et lähenemine kus agregeeritud andmed/kogused jõuavad BH-ni D+1 päeval võib luua üheaegseid vastassuunalisi reguleerimistarneid ja oluliselt raskendada BH-l prognoosimast oma järgnevate tundide tarbimist.

Vajalik analüüsida kas on võimalik BH-dele süsteemihalduri poolt anda seda infot siiski varem.

Kokkuvõte

- Vajalik tarbimise juhtimise töögrupi sees jätkuvalt väljatoodud probleemkohti analüüsida enne kui kontseptsiooni saab paika.
- Oluline, et seadusandluse muudatustesse jõuaks lähenemine, mis võimaldab koostada ja kooskõlastada meetodikad, mis on turumudeli ja referentshinna kehtestamiseks vajalikud.
- Turumudeli nüansse, referentshinda ja muid detaile saab käsitleda täpsemalt meetodikates, seega nende aruteludega on aega vähemalt aasta lõpuni.
- Kiirust seab Eleringi soov 2021 alguses alustada paindlikkusplatvormi piloodiga, mis eeldab teatava tururaamistiku olemasolu.
- Tururaamistiku regionaalne koordineerimine saab toimuda alles alates 2021 aastast, kuna naaberriigid pole diskussioonideks enne avatud kui neil seadusandlus paigas (vähemalt NRAde tasemel). Eestis oleme lähenenud antud protsessile paralleelselt.

Materjalid kättesaadavad: Lõppenud konsultatsioonide alt:

<https://www.konkurentsiamet.ee/et/elektor-maagaas/avalikud-konsultatsioonid> sh lisatud ka webinarislaudid

KONKURENTSIAMET

Täna kuulamast

Karin Lehtmets

Karin.lehtmets@konkurentsiamet.ee